

Székely Közélet

Előfizetési árak:

Egész évre . . . . . 120 leu.
Fél évre . . . . . 60 leu.
Negyed évre . . . . . 30 leu.

Politikai, közgazdasági és társadalmi ujság

Megjelenik szombaton reggel

Felelős szerkesztő: TOMPA LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Bulev. Regele Ferdinand 14 szám
(v. Kossuth-utca).
Telefonszám: 34.

Szabad választáson óriási többséggel a Magyar Párt győzött a tegnapi.

Végre megtörtént a döntés, az a nagy döntés, amelyről Rétiék olyan nagyhangon és elbizakodottan hirdették: az ő győzelmüket fogja országvilág előtt megmutatni, bizonyágtétel lesz amellett, hogy a Magyar Párt a vármegyében nem igazán népszerű, »urak« és a nép között nincs meg a kellő kapcsolat, s nincs meg az egyetértés a magyarság által követendő helyes politikára nézve. A tegnapi választás azonban ennek frappáns cáfolatául a magyarpárti Abprudbányai Ede óriási többséggel való megválasztását, s Réti erőlködéseinek siralmas kudarcát eredményezte. A tisztánlátók, a józan székely nép gondokozását igazán ismerők előtt nem meglepő a Magyar Pártnak ez a fölünyes győzelme. Bizonyosan tudták ezek, hogy mihelyt Rétinek önmagáért, a hatalom mindenféle támogató segítségével nélkül kell a küzdőtérén helytállnia, a Magyar Pártnak a harcot fölvennie, igen kicsinek fog bizonyulni, a nagy hangról kiderül, hogy az csak a gyöngébbek riasztgatására ha alkalmas üres szópuffogatás.

Ki is kellett ennek egyszer alaposan derülnie, aminthogy az a tegnapi napon ki is derült. A 80 százalékos nagy magyarpárti győzelem általános eredményét nem gyöngíti és nem teszi kétségessé az sem, hogy 3—4 szavazó körzetben az átlagosnál valamivel kedvezőbb szavazatarányt tudott Réti elérni. Tájékozatlanság, a multban tapasztalt terrorisztikus eszközök emléke, félrevezetés mindig tud hatást gyakorolni az emberek néhány gyöngébb lelkű százalékára, kivált ha bajok, nyomorúságok is sanyargatják — mint most sanyargatják — az embereket. A vármegyei összeredmény azonban ezek mellett is kétségtelenül bizonyítja, hogy a székely nép a maga összességében állhatatos szilárdsággal, erős meggyőződéssel tart ki a Magyar Párt mellett, sőt a kijö-

zanodás feltűnő a legtöbb olyan közösségekben is, ahol a hatalmat maga mögött éreztető renegát felelőtlenség és megfélemlítő zavarkeltés a mult években ideiglenesen tudott is teret hódítani.

A tegnapi szép eredmény nemcsak ezek felé az ingadozó magyar lelkek felé erőteljes figyelmeztetés.

Föl kell, hogy belőle ismerje, s hisszük, hogy föl is ismeri a hatalom is, hogy mi az igazi értéke és jelentősége a Réti-szerű alakoknak, mennyit ér az ő népszerűségük, ha magukra hagyatva kell érvényesülniök.

Ennek a fölismerésnek az az eredménye kell, hogy legyen, hogy a hatalomnak azok a tényezői, akik a magyarsággal való egyetértést, békés együttműködést óhajtják, s arra igazán törekszenek, félreteszik a maguk kiszemelte álmagyarokkal való próbálkozásokat, s azokhoz fordulnak bizalommal, akiket a magyarság tömegei maguk jelölnek ki választásukkal a maguk vezéreikül!

A kórházigazgató a vízhiányról.

Közlés céljából kaptuk a következő sorokat.

A közönség figyelmébe.

A vármegyei közkórház igazgatósága az alábbi kényszerítő körülmények folytán elhatározta, hogy bizonytalan időre megszünteti a Principesa Elisabeta-utra szolgáló vízvezetési kúttal való ellátását.

A kórház igazgatósága a város közönségét egészséges ivóvízzel mindaddig igyekezett ellátni, amíg a vízgyűjtőt a vízvezetési források megfelelő vízmennyiséggel táplálták. A beállott rendkívüli szárazság folytán azonban ez a vízmennyiség a minimumra csökkent, a kórháznak vízzel való ellátásában is nagyfokú zavarok állottak elő, — nem lévén kellő víznyomás: a kórházépületek emeleti

részei, valamint a műtermek is víznélkül maradtak. Ennek következtében az igazgatóság kénytelen volt nemcsak az utcai kút elzárását elrendelni, de egyben megtiltani azt is, hogy a város közönsége a kórház belső vezetékéi útján lássa el magát vízzel.

A város vezetősége a kórház-igazgatóság többszöri szóbeli és írásbeli intervenciója után sem intézkedett a közönség vízzel való ellátása iránt, ellenkezőleg a vízvezetési források tulajdonjoga felett vitatkozott, ahelyett, hogy kellően foglalkozott volna megfelelő alapról, amelyből a források kibővíthetők, esetleg a kórházépülettől a közutig szolgáló vízvezeték kicserélési munkálatai fedezhetők lettek volna, úgy ahogy azt a kórház igazgatósága

még most egy éve javasolta. Felmerülhet ugyanis az a gyanu, hogy a vezetéknek éppen ezen a részen nagyobb mennyiségű víz megy veszendőbe a már régi és esetleg megromlódott vezeték miatt.

Tekintettel arra, hogy sem a kórház, sem pedig a prefectura nem rendelkezik megfelelő alappal, amelyből új forrásokat tárhasson fel, hogy így a város közönségét is zavartalanul elláthassa ivóvízzel, kéretik a közönség, hogy a fenti ügyben sziveskedjék a város vezetőségéhez fordulni, miután a város vezetőségének kötelessége gondoskodni a lakosságnak egészséges ivóvízzel való ellátásáról.

Dr. Ungureanu Valeriu
igazgató-főorvos.

A ref. egyházmegye dalköreinek nagyszerű dalosversenye.

Pirosputnkösd harmadnapján gyönyörűséges, szép ünnepélye volt az udvarhelyi református egyházmegyének. Külső méreteiben nagyszabású, eredményében éppen sikeres egyházi dalosversenyt tartottak az egyházmegye dalárdái Székelykeresztúron. Az idő kedvezett, Keresztur közönsége pedig nagy érdeklődéssel kísérte az egész ünnepély lefolyását.

Istentisztelet előzte meg az ünnepélyt a ref. templomban, hová a dalárdák zászlóik és jelzőablák alatt, székely nemzeti öltözetben vonultak fel a Walter-kertből, hol a koszos leányok előbb megkoszorúzták a zászlókat. Az istentiszteleten felemelő imát Kis István nagysolymosi lelkész, a dalkultúra jelentőségét felmutató, tartalmas beszédet Nagy Lajos esperes mondott. Ima és beszéd között a székelyudvarhelyi ref. dalárda énekelte »Mester, a bösz vihar dühöng« kezdetű egyházi éneket, a lelkeket megragadó nagy hatással.

Az istentisztelet után a dalosversenyt Sebesi János dr. egyházmegyei főgondnok nyitotta meg, örömmel állapítva meg, hogy a vármegyében a dalárdák szervezkedése milyen lendülettel foly az udvarhelyi VI. daloskerület munkába indítása nyomán. Igaz, hogy a daloskerület a magvető: de a kikelt plántát a papok és tanítók ápolták, gondozták, hogy felnevekedjék, most pedig Nagy Lajos esperes egy szép bokrétaiba kötve, nyilvánosan is bemutatta, a nagy körültekintéssel és gondal megrendezett dalosversenyen.

A versenyben kilenc dalárda vett részt, három vegyeskar és hat férfikar. A verseny egyházi jellegű lévén, mindeniknek a kötött darabja egyházi ének volt. Az első csoportban: Nagy Isten, téged imád (40 sz. ének), a második csoportban: Tebenned biztunk (244. sz. é.) és a harmadik csoportban: Az Ur énnekem őriző pásztorem (221. sz. é.) A szabadon választott darabok: népdalok és műdalok voltak. A feladatot a versenyzők derekason oldották meg. Mindenik dalárda nagy készséggel, kellő fegyelmet tanúsított úgy a kötött, mint a szabadon választott darabok éneklésénél.

Az eredményen meglátszott a karnagyok gondos munkája. A bírálóbizottság, Révay György elnöke mellett: Kissné Seprődi Anna képzőintézeti, Péterffy Gyula unitárius főgimnáziumi, Szittya Horváth Lajos áll. liceumi zenetanárokból és Tóth Ferenc róm. kath. kántorból állott, s döntése úgy a dalkarok, mint a nagyközönség közmegeledésére történt. A vegyeskari I. csoportban első díjat

nyert, 965 ponttal, a székelyudvarhelyi vegyeskar; a II. csoport első díját, 818 ponttal, a farcádi vegyeskar és a III. csoport második díját 742 ponttal a nagysolymosi vegyeskar nyerte. A férfikarok III. csoportjában első díjat nyert a székelykereszturi dalárda 839 ponttal és harmadik díjat a bögözi 595 ponttal. A II. csoportban a hodgyai dalárda 765 ponttal 2. a) és 726 ponttal 2. b) díjat nyert az alsóboldogfalvi dalárda. Az I. csoportban az első a) díjat a kisgalambfalvi; az első b) díjat a rugonfalvi dalárda nyerte. Az első jutalomdíj mindenik csoportban aranyérem, a második ezüst és a harmadik bronz érem. Egy ezüst érmet ajándékozott a VI. daloskerület, a többi díjat az egyházmegye adta.

Este ugyancsak a Walter-szálloda színháztermében, diszhangverseny volt, mely az Imnul regal elnevelésével kezdődött, az udvarhelyi vegyeskar előadásában. Az első díjat nyert dalárdák szabadon választott darabjait énekeltek el. A kereszturi filharmonikus társaság zenekara a Csárdáskirálynéból adott elő egy részletet, Sándor Mihály vezetésével, igen nagy készséggel és szabatossággal. Varga György népdalokat énekel, Ujváry Elvira zongorakísérete mellett nagy hatással.

A történelmi hűség kedvéért meg kell még említenünk, hogy Andreiaş György prefect a dalosversenyt készséggel engedélyezte, annak ellenőrzését Bordás Gábor ottani fősolgabíróra bízván. A főbíró azonban egyik dalárdának a piros zászlóját bevétette, s az udvarhelyi dalárda szabadon választott darabjának (Wass—Veres Erdélyi fák között) az előadását nem engedélyezte, holott annak előadására 15 nappal előbb, maga a prefect adott engedélyt a farcádi zászlószentelés alkalmával. Így aztán az udvarhelyi dalárda nem is énekelhette el a darabját a versenyen, hanem a helyett előadta a Mester, a bösz vihar című éneket és pedig olyan nagy hatással, hogy a diszhangversenyen — közkívánatra — harmadszor is el kellett énekelnie.

Úgy a versenyen, mint az estélyen dicséretre méltó nagy számban vett részt Keresztur és vidékének a közönsége, megmutatva ezáltal is a magyar dal iránti nagy szeretetét. Részt vett a versenyen az udvarhelyi VI. daloskerület is, Vajda Ferenc elnök vezetése mellett, több taggal. A rendezés nagy munkájáért Nagy Lajos esperest, a dalárdák sikeres működéséért pedig a karnagyokat illeti különös elismerés.

A 27-iki képviselőválasztás hivatalos vármegyei eredménye.

Szavazó kör	I. Kisgazdapárt (Réti)	II. Radikális-parasztpárt (kamatellenes)	III. Magyar Párt
Udvarhely	332	100	1185
Keresztur	441	130	1102
Oklánd	59	158	638
Etéd	71	32	1450
Kobátfalva	323	99	1309
Bardoc	92	289	743
Korond	71	17	738
Magyarzsákod	17	24	596
Homoródszentmárton	50	128	1173
Nagygalambfalva	104	82	1550
Erdőszentgyörgy	64	162	1302
Márfalva	385	130	1135
Zetelaka	222	56	969
Összesen :	2231	1417	13890

Május 3--4-én kezdődött

uj sorsjátékban már

19 egymillió
főnyeremény

kerül kisorsolásra.

Az új játékterv szerint
főnyeremény a legszerencsésebb esetben

13.000.000. —

Nyeremények végösszege: 240.320.000. —

Sorsjegyek 125 —, 250 —, 500 —, 1000 — lej.

Révész Ernő főelárúsító szerencsés sorsjegyei kaphatók:

Bíró Gyula,
Minerva-könyvkereskedés,
Orbán-tözsde,
Göllner Ottó
Odorheiu.

Révész Ernő tg.-mureşi főelárúsításában az elmúlt sorsjáték alatt a

20981 sz. sorsjegy 1.000.000 —
15228 » 1.000.000 —
17508 » 300.000 —
17850 » 200.000 lej-t nyert.

Az árvaszéki kölcsön is konverzió alá esik.

Ezt ugyan már megirtuk a konverziós törvényt ismertető cikkünkben, de minthogy egyes bíróságok előtt kételyek merültek fel, most maga az igazságügyminiszter jelentette ki, hogy az árvaszékektől (gyámpénztáraktól) felvett kölcsönök is kétségtelenül a konverziós törvény rendelkezései alá esnek.

Ipartestületi ügyek.

Országos kirakó vásárok: május 29-én Küküllővár, 30-án Mezöméhes, Nagysomkut, június 1-én Lekence, 2-án Bözödújfalú, Felek.

Az erdélyi és bánági román kereskedők és iparosok egyesületének tagjai vasárnap országos nagygyűlésre gyűltek össze Marosvásárhelyen. A gyűlésen mintegy 600 román iparos és kereskedő vett részt és jelen volt kereskedelemügyi miniszter és Lepadatu erdélyi miniszter is. A felszólalók az erdélyi és bánági román ipar és kereskedelem megszervezésének lehetőségét vitatták és követelték annak megvalósítását. A két miniszter megígérte, hogy a két tartomány román kereskedőinek és iparosainak bajait orvosolni fogja.

A háromszéki megyei kereskedők és iparosok között általános elégedetlenséget keltett az a rendelet, mellyel őket elszakították a marosvásárhelyi kamarától és a brassóihoz csatolták. Ezért a kereskedők szövetsége június hó 3-ikára Kézdivásárhelyre tiltakozó gyűlést is hívott egybe, melyen a marosvásárhelyi kamarához való visszacsatolást kéri a kormánytól. A zombolyai iparos egyesület vasárnap tartotta ünnepi diszkozygyűlés keretében 50 éves évfordulóját. Vajjon az udvarhelyi megérheti-e ezen boldog ünnepség megtartását? **Az Ipartestület.**

HIREK.

Május 28.

Eljegyzés. Darkó Sándor és Jakab Iluska f. hó 6-án jegybelettek. (Mindenkülön értesítés helyett.)

Esperesi vizsgálat a ref. egyházban. A helybeli református egyházban május hó 31-én, csütörtökön lesz a szokásos, háromévenkénti esperesi vizsgálat. Megelőzőleg, május 30-án este a vizsgálóbizottság a nőszövetségi, férfiszövetségi és ifjusági munkát veszi számba saját helyiségekben. A tagok jelenjenek meg este 8 órakor pontosan. Csütörtökön d. e. 10 órakor rendes istentisztelet, melyen Nagy Lajos esperes prédikál.

A Székely Dalegylet kertü mulatsága. Örvendetes és dicséretre méltó az az élénk tevékenység, amelyet kultúregyesületeink a nehéz gazdasági viszonyok és különféle oldalról fenyegető nehézségek dacára is kifejtettek. A Székely Dalegylet választmánya és vigalmi bizottsága a múlt héten állapította meg a nyári programot, amelynek során egy magas nivóju Petöfi-ünnepély, egy kertü mulatság és egy műsoros majális szerepelnek, amely estélyek és mulatságok mind a magyar dal kultuszának vannak szentelve. Az egylet elhatározta a segesvári Petöfi ünnepen való részvételt is, azonban a Petöfi ünnepélyt majd csak szeptemberben fogja megtartani, amikor már az iskolák ifjusága is együtt van ismét. A majális, amely gazdag programjával eseményszerűnek ígérkezik, július első felében fogja megtartani. Az egylet legközelebbi estélye a Barkóczy-kerthelyiségben megtartandó »kertü mulatság« lesz, amelynek műsorán a dalkar legjobb ének és zeneszámai mellett, B. Sólyom Edith székely és magyar dalokkal, Nyirö József pedig szabad előadással szerepel. A kertü mulatság terített asztalok mellett **június 16-án**, szombaton este lesz, kedvezőtlen idő esetén pedig másnap: **június 17-én**. A kitünönek ígérkező estélyre már most felhívjuk az érdeklöddök figyelmét. Az estély teljes műsora jövő számunkban.

Ha elegáns és szép cipőt akar vásárolni, úgy keresse fel

Dobrai Károly

cipő üzletét, ahol a legkényesebb igényeket is kielégítő dús választék áll rendelkezésre. Ugyanott mérték utáni megrendelések vételkötelezettség nélkül készülnek.

Halálozás. *Sorger Ferenc* óras f. hó 26-ikára virradó éjjel városunkban hirtelen elhalt, 66 éves korában. Általános ismert, a magyarsághoz hűséges, derék polgára volt városunknak, nagy részvét mellett temették.

Köszönetnyilvánítás. Ezuton is a legszebb köszönetünket tolmácsoljuk Gáspár Boldizsár kereskedő urnak, aki a május 13-án tartott ünnepségünk és tornavizsga alkalmából három legjobb tanulónk megjutalmazására 300 lejt adományozott. A jó Isten fizesse meg és rendeljen ezer annyit helyébe! Nagyön szépen kérjük a m. t. szülök és tanügy-barátok ezirányu további kegyes pártfogását. A jutalmak kiosztása és a pártfogók névsorának felolvasása a záró-ünnepség alkalmával lesz, amelyre már most is tisztelettel meghívjuk a szives érdeklöddöket és a kedves szülöket. *Irgalmas nővérek.*

Családnap. A székelyudvarhelyi ref. egyház minden kulturális tagozata, a Ref. Dalárda, a Leányszövetség, az IKE, a Nő- és Férfiszövetség június 3-án, vasárnap, délután a kollégiumkertben nagyszabásu családnapot rendez, gazdag műsor: torna, játékbemutató, szabadszínpad, dalverseny keretében. A nemes anyaváros közönségét a rendezőség szeretettel meghívja e kedves juniálisra, ahol saját kezelésben konyha és hűsítök fognak a vendégek rendelkezésére állani.

Erőszakolt adóbehajtás. Pálfi Béla Solymosy-utcai csizmadiának adóhátráléka fejében a varrógépjét foglalták le, s a pénztárnok és az adóbehajtó csütörtökön, május 24-ikén délben megjelent Pálfinál a varrógép elszállítása végett. E célból teherszállító szerkezet is vittek magukkal. Pálfi előbb kérve kérte, ne vigyék el varrógépjét, amely neki ipara folytatásához nélkülözhetetlen szerszáma. Majd amikor könyörgésére nem hallgattak, azt mondta, hogy úgy nyuljanak a géphez, hogy azt összevágja. Erre a pénztáros és az adófelhajtó rendőrért mentek, de mire azzal együtt ismét visszaérkeztek, már nem volt mit elszállítani, mert Pálfi időközben elkeseredésében fejszét vett kezébe és az értékes varrógépet izzé porrá zúzta. Tipikus képe ez az erőszakolt adófelhajtásnak, amelynek alkalmazásával az államnak sem csinálnak hasznót, a sanyargatott polgárt pedig szélsőséges cselekedetekre ragadtatják. Számatlan rendelet és kormányintézkedés van már arra, hogy az iparos szerszámait is azok közé a dolgok közé tartoznak, amelyek nem foglalhatók le, s azt hisszük, a jelen esetben is inkább kellene megtorlásban részesíteni azt a tisztviselőt aki a törvény és a rendeletek ellen vét.

x Mozihirek. Hétfő és kedd este Tatárjárás, a főszerepekben Roda Roda, Elga Bring, Betty Bird és a közönség kedvence: Ivan Petrovics, a nagy művész, akinek eddig minden alakítása »bombasikere« volt. E film mindenféle szenzációs sikert aratott. Ahol eddig bemutatták, a közönség alig tudott betelni ennek a finoman szellemes, izléses helyzetkomikummal tarkított filmjátéknak az élvezésével. A film mindenki számára vidámságot és kacagást jelent és eseménye lesz az idei moziszezonnak. Jönnek: Napsugaras szerelem (Gustav Frölich és Anna-Bella), A zsarnok, sportfilm, A levegő királya, Szivek melódiája. (Egert Mártával).

x Mórlegképes könyvelő szép irással vállal: kereskedőknek könyvvezetést, magyar, román, német levelezést, órakönyvelést. Cím a kiadóban.

Köszönetnyilvánítás. Köszönetet mondok a róm. kath. jellegü első temetkezési egylet vezetőségének, hogy édesanyám, Berze Sándorné elhalálása alkalmával a bejelentéskor a temetkezési segélyt azonnal kifizette. *Berze Árpád.*

A Ref. Férfiszövetség szeretettel köszönti tagjait és felkéri, hogy május 30-án, szerdán este 8 órakor sziveskedjenek teljes számmal megjelenni a kollégium melletti tanácsteremben, ahol Nagy Lajos esperes óhajt személyes megjelenést folytatni életrevaló kérdésekben a szövetséggel.

A bíróság előtt. Farkas Péter karácsonfalvi lakos csüire a múlt év október 2-án éjjel leégett. Szándékos gyújtogatásra lehetett gondolni, s a gyanu Bálint Áron 66 éves, jómodu karácsonfalvi gazdára esett, aki ennek következtében a napokban vádlottként állott a helybeli törvényszék előtt. Ez a gyanu Bálinttal szemben egy 9 évvel ezelött történt bűnügyi esettel kapcsolódik össze, akkor ugyanis Farkas Péternek a szolgálja megölte Bálint Áronnak a fiát, amiért Bálint, az apa, mint felbujtót Farkast gyanúsította, sőt állítólag olyan kijelentéseket is tett volna, hogy fia elvesztését még megbosszulja Farkas Péteren. Ezt az állítólagos fenyegetőzést azonban a mostani tárgyaláson egy tanu sem igazolta, csupán Farkas Mózes, aki Farkas Péternek unokatestvére, vallott olyanformán, hogy a tüzeset előtti időben látta Bálint Áront a Farkas csüire mögött matatni. A bíróság azonban ezt a tanuvallomást azért sem fogadta el hitelt érdemlőnek, mert ugyancsak ezt a Farkas Mózeset előbb a csendőrség és a vizsgálóbíró is kihallgatta, s ekkor még mindezekről semmit sem tudott, sőt mások előtt is úgy nyilatkozott, hogy az esetre vonatkozólag semmit sem tud. Végül is a bíróság Bálint Áront a gyújtogatás vádjá alól jogerősen felmentette. — András István 52 éves és Lukács Lőrinc 22 éves fenyédi lakosok özv. Lukács Bálintné Miklós Anrának a község határában levő csüreből 25 széldezkát vittek el, melyek értéke a 100 lejt sem érte el. Lopás vétsége miatt egyenkint 50—50 lejt pénzbüntetésre ítélték őket jogerősen.

Köszönetnyilvánítás. Köszönetet mondok a róm. kath. jellegü első temetkezési egylet vezetőségének, hogy férjem, Bodrogi Dénes elhalálása alkalmával a bejelentéskor a temetkezési segélyt azonnal kifizette. *Özv. Bodrogi Dénesné.*

Építkezők figyelmébe!

Elsőrendü földgázzal égetett Hercules-földélcserép képviselete „Transilvania“ R. T. Odorheiu Bul. Reg. Ferdinand 38. ajánl nagyon olcsó árban hornyolt és hódfarku cserepet. Mielött megvásárolja szükségletét, okvetlenül, saját érdekében tekintse meg.

Uj könyvek,

a magyar és a világirodalom legérdekesebb alkotásai, érkeztek és kaphatók, rendkívül olcsón a Könyvnyomda R.-T. boltjában.

Tekintse meg vételkötelezettség nélkül

KESZLER

kalapos üzletében a legkényesebb igényeket is kielégítő nyulszőr, puha, kemény kalapok, valamint mindennemü vidéki, férfi- és gyermek-kalapok nagy raktárát! Szolid árak és pontos kiszolgálás. Ezenkívül elvállal mindennemü kalaptisztítást, javítást és festést is!